Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17976

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i (**BTSÖ**), Bipolar Spektrumu bozukluklar?n?n özelliklerini ve belirtilerini tarama amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, ba?lang?çta 20 madde olarak tasarlanm?? olup, yap?lan güvenilirlik ve Yap? Geçerlili?i çal??malar? sonucunda revize edilerek 19 madde ve tek boyuttan olu?an nihai formunu alm??t?r. BTSÖ Türkçe Formu, psikiyatri alan?nda Bipolar Spektrumu özelliklerini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek için kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bipolar Spektrumu, Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i, BTSÖ, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Cronbach Alfa, Psikometri, Manik Bozukluk.

Yazarlar

B. ?nce, A. Cans?z, S. Ulusoy, K. F. Yavuz, E. Kurt, K. Alt?nba?

Amaç

Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i'nin temel amac?, klinik popülasyonlarda ve ara?t?rmalarda Bipolar Spektrumu bozukluklar?n?n tan?sal kriterlerine uygun özelliklerin yayg?nl???n? ve ?iddetini ölçmektir. Ölçek, özellikle bipolar bozukluklar?n atipik veya hafif formlar?n?n (spektrum özelliklerinin) h?zl? bir ?ekilde taranmas?n? sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç, Türkiye'de psikiyatrik tan? süreçlerini desteklemek ve ara?t?rma çal??malar?na geçerli ve güvenilir bir Türkçe envanter sunmak amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, Türk Psikiyatri Dergisi'nde yay?mlanm??t?r ve psikiyatri uzmanlar? için önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Yap?

Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i (BTSÖ), literatürdeki Bipolar Spektrumu kavram?na dayanan teorik bir yap? üzerine kurulmu?tur. Bu yap?, mani, hipomani ve depresif dönemler aras?nda geçi?lili?i içeren, ancak tam tan? kriterlerini kar??lamayan belirti kümesini tek bir boyutta toplamay? hedefler.

Ölçek, psikometrik analizler sonucunda 19 maddeden olu?an ve tek bir temel boyutu ölçen monolotik bir yap?ya sahiptir. Bu tek boyutluluk, spektrum özelliklerinin tek bir süreklilik üzerinde de?erlendirilebilece?i varsay?m?n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

BTSÖ Türkçe formunun Yap? Geçerlili?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak test edilmi?tir. Ba?lang?çta 20 maddelik haliyle uygulanan DFA, yeterli uyum indeksleri göstermemi?tir. Bu durum üzerine, dü?ük regresyon a??rl???na sahip olan 4 numaral? madde ("S?kl?kla bu dönemlerde kilo al?rlar.") modelden ç?kar?lm??t?r (p>0,05).

Maddenin ç?kar?lmas?yla elde edilen 19 maddelik revize edilmi? model, mükemmel düzeyde uyum iyili?i indeksleri sergilemi?tir. Elde edilen istatistikler ?unlard?r: RMSEA= 0,040; CFI = 0,900; GFI = 0,890; IFI= 0,900 ve χ^2 /df =1,230. Bu indeksler, revize edilen 19 maddelik yap?n?n teorik tek boyutlu modeli ba?ar?l? bir ?ekilde do?rulad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k Güvenirlik çal??mas?, 4. maddenin DFA sonucuna göre d??lanmas?n?n ard?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu revizyon sonras?nda hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s? 0,831 olarak bulunmu?tur.

Genellikle 0.70 üzerindeki Cronbach Alfa de?erleri kabul edilebilir olarak de?erlendirilirken, 0.831 de?eri, BTSÖ'nün klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?lmak üzere yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip güvenilir bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

BTSÖ'nün faktör yap?s?n? incelemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. ?lk analizler, orijinal 20 maddelik formun beklenen tek faktörlü yap?y? tam olarak desteklemedi?ini göstermi?tir. Bu durum, psikometrik aç?dan modelin iyile?tirilmesi gereklili?ini ortaya koymu?tur.

Analiz sonucunda, 4 numaral? maddenin model üzerindeki dü?ük regresyon a??rl??? nedeniyle ç?kar?lmas?na karar verilmi?tir. Bu düzeltme, modelin teorik temellere daha uygun hale gelmesini sa?lam??t?r. 19 maddelik son modelin uyum iyili?i indeksleri (RMSEA= 0,040; CFI = 0,900; GFI = 0,890; IFI= 0,900) ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n sa?lam oldu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) ve Tarama Ölçe?i

Format: 19 madde, tek boyutlu yap?. Cevaplama format? karma??k olup, hem Likert benzeri çoktan seçmeli hem de evet/hay?r formatlar?n? içermektedir.

Language Available: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Klinik Popülasyon (Psikiyatri hastalar? ve Bipolar Spektrum özellikleri gösteren bireyler)

Age Group: Yeti?kin

Population Details: Çal??ma, psikiyatri klini?i hastalar? üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Derecelendirme format?: Çoktan seçmeli (6,4,2,0) ve Çoktan seçmeli (evet-hay?r) seçenekleri kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

BTSÖ, Bipolar Bozukluk, Spektrum, Yap? Geçerlili?i, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarl?l?k, Kür?at Alt?nba?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Kür?at Alt?nba?

Test Y?l?: 2019 (Türkçe Formunun Güvenilirlik ve Geçerlilik Çal??mas?)

?leti?im: kursataltinbas@gmail.com

Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin durumlar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

?nce, B., Cans?z, A., Ulusoy, S., Yavuz, K. F., Kurt, E. ve Alt?nba?, K. (2019). Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i Türkçe Formu'nun güvenilirlik ve geçerlilik çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 1-8.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:
bipolar-spektrumu-tani-olcegi-toad.pdf

Bipolar Spektrumu Tan? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen akademik referansa ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM